

Opinia prawna
w sprawie projektu uchwały w sprawie nadania nazwy dla ronda w mieście Tarnowie

BRP. 074. 2. 2020

BRP. 0006.4.2020

Niniejsza opinia wydana została w trybie § 31 ust. 3 Statutu Gminy Miasta Tarnowa stanowiącego załącznik do uchwały Nr VII/72/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 20 lutego 2003 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Miasta Tarnowa (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2016 r. poz. 2925 z późn. zm.), zwanego dalej „Statutem”.

I. Opis stanu faktycznego.

W dniu 18 lutego 2020 r. do Przewodniczącego Rady Miejskiej w Tarnowie wpłynął projekt uchwały w sprawie nadania nazwy dla ronda w mieście Tarnowie, zwany dalej „projektem uchwały” wraz z wnioskiem o wprowadzenie go do porządku obrad najbliższej sesji Rady Miejskiej w Tarnowie. Projekt uchwały wraz z wnioskiem został złożony przez działający w Radzie Miejskiej w Tarnowie Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość” w rozumieniu art. 23 ust. 2- 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.) w związku z § 49 Statutu.

Dla potrzeb niniejszej sprawy należy podnieść, że na dzień 27 lutego 2020 r. zwołana została sesja Rady Miejskiej w Tarnowie.

Przedmiotem projektu uchwały jest nadanie nazwy rondu położonemu u zbiegu ulic Klikowskiej, Elektrycznej oraz Księdza Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Tarnowie, a więc skrzyżowaniu ulic publicznych.

Jak wynika z oświadczenia Przewodniczącego Rady Miejskiej w Tarnowie projekt uchwały nie był poprzedzony procedurą określoną uchwałą Nr XXX/274/96 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 3 października 1996 r. w sprawie zasad i trybu nadawania nazw ulicom i placom publicznym w Tarnowie, zmienioną uchwałą Nr XII/188/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 12 czerwca 2003 r. zmieniającą uchwałę w sprawie trybu nadawania nazw ulicom i placom publicznym w Tarnowie (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 216, poz. 2626) oraz uchwałą Nr XXV/276/2016 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 czerwca 2016 r. zmieniającą uchwałę w sprawie zasad i trybu nadawania nazw ulicom i placom publicznym w Tarnowie (Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 4440).

Na dzień sporządzenia niniejszej opinii Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość” nie złożył innego projektu uchwały.

II. Ocena prawna dotycząca projektu uchwały.

Projekt uchwały podlegać będzie ocenie w zakresie zachowania zasad budowy aktów prawa miejscowego oraz zgodności zaproponowanej treści z prawem, w tym w zakresie trybu podejmowania uchwał, których przedmiotem jest nadanie nazwy ulicom i placom publicznym w Gminie Miasta Tarnowa. Ponieważ zmiany te nie zostają ze sobą w związku będą przedmiotem odrębnej analizy.

1.

W zakresie dotyczącym budowy projektu uchwały należy stwierdzić, że spełnia on wymogi określone prawem, w tym w szczególności rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), w tym § 143 w związku z § 120, § 121 i § 124 załącznika do tego rozporządzenia. Projekt uchwały zawiera również wszystkie elementy określone w § 31 ust. 1-2 Statutu.

Projekt uchwały wskazuje prawidłową podstawę prawną, którą stanowi art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem do wyłącznej kompetencji rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach herbu gminy, nazw ulic i placów będących drogami publicznymi lub nazw dróg wewnętrznych w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2068 z późn. zm.), a także wznoszenia pomników. Zgodnie z § 143 w związku § 121 ust. 1 i 2 załącznika do rozporządzenia w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” tekst projektu aktu prawa miejscowego rozpoczyna się od przytoczenia przepisu ustawy zawierającego upoważnienie ustawowe, jako podstawy prawnej jego wydania.

Należy zauważyć, że wskazany przepis odsyła do ustawy o drogach publicznych w zakresie definiowania pojęć „ulice i place będące drogami publicznymi”. Zgodnie z art. 4 pkt 2 ustawy o drogach publicznych pod pojęciem „droga” należy rozumieć budowlę wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi, urządzeniami oraz instalacjami, stanowiącą całość techniczno-użytkową, przeznaczoną do prowadzenia ruchu drogowego, zlokalizowaną w pasie drogowym. Pod tym pojęciem będzie mieścić się również rondo czyli skrzyżowanie zawierające wyspę środkową, wokół której odbywa się ruch okrężny pojazdów¹. W oparciu o art. 4 pkt 9 pod pojęciem „skrzyżowanie dróg publicznych” należy rozumieć przecięcie lub połączenie dróg publicznych.

To, że wskazane rondo stanowi skrzyżowanie dróg publicznych wynika m.in. z uchwały XXVI/371/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 września 2012 r. w sprawie nazw ulic i placów publicznych oraz ich położenia i przebiegu (Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 5295).

W zakresie publikatorów w jakich ogłoszona została ustawa o samorządzie gminnym, projekt uchwały wymaga uzupełnienia poprzez wskazanie publikatorów, w których ogłoszone zostały zmiany do tej ustawy uchwalone po ogłoszeniu tekstu jednolitego czyli Dz.U. z 2019 r. poz. 1309, 1571, 1696 i 1815 (§ 161 ust. 3 załącznika do rozporządzenia w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”).

W ocenie opiniującego projekt uchwały w zakresie tytułu i brzmienia § 1 zawiera błąd językowy, gdyż za niewłaściwe należy uznać sformułowanie „nadać nazwę dla”.

2.

W przypadku niektórych aktów prawa miejscowego dla uznania ich za zgodne z prawem wymagane jest przeprowadzenie stosownej procedury poprzedzającej ich podjęcie np. statuty osiedli, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, dokumenty strategiczne, przepisy z zakresu ochrony środowiska czy dotyczące systemu oświaty. Wskazana we

¹ § 55 ust. 1 pkt 3 rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 2016 r. poz. 124 z późn. zm.)

właściwych przepisach procedura polega w szczególności na zapewnieniu udziału społeczeństwa w przygotowaniu projektu np. poprzez przeprowadzenie konsultacji społecznych, dyskusji publicznych czy możliwości składania wniosków lub uwag. Może również polegać na zasięgnięciu opinii czy uzyskaniu zgody właściwych organów lub podmiotów.

Z taką sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie czyli w przypadku nadawania nazw ulicom i placom publicznym w Gminie Miasta Tarnowa. W przypadku naszego Miasta obowiązuje bowiem uchwała Nr XXX/274/96 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 3 października 1996 r. w sprawie zasad i trybu nadawania nazw ulicom i placom publicznym w Tarnowie², zmieniona uchwałą Nr XII/188/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 12 czerwca 2003 r. zmieniającą uchwałę w sprawie trybu nadawania nazw ulicom i placom publicznym w Tarnowie (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 216, poz. 2626) oraz uchwałą Nr XXV/276/2016 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 czerwca 2016 r. zmieniającą uchwałę w sprawie zasad i trybu nadawania nazw ulicom i placom publicznym w Tarnowie (Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 4440), zwana dalej „uchwałą w sprawie nazw ulic”.

W oparciu o uchwałę w sprawie nazw ulic każda uchwała w sprawie nadania nazw ulicom i placom publicznym w Tarnowie lub ich zmiany wymaga przeprowadzenia następującej procedury:

- 1) złożenie pisemnego wniosku w sprawie nazewnictwa ulic i placów publicznych wraz z uzasadnieniem przez uprawnione podmioty, wymienione w § 2 uchwały w sprawie nazw ulic – do podmiotów uprawnionych do złożenia wniosku w tej sprawie należą m.in. wszystkie podmioty wyposażone w inicjatywę uchwałodawczą zgodnie z § 30 Statutu, a więc i **klub radnych** (§ 2 i 3 uchwały w sprawie nazw ulic),
- 2) prawidłowo złożone wnioski rejestrowane są przez Kancelarię Rady Miejskiej w Tarnowie, a następnie przekazywane Komisji do spraw Nazewnictwa Ulic i Placów Publicznych Rady Miejskiej w Tarnowie (§ 5 uchwały w sprawie nazw ulic),
- 3) Komisja do spraw Nazewnictwa Ulic i Placów Publicznych Rady Miejskiej w Tarnowie przeprowadza następującą procedurę opiniodawczą (§ 6 uchwały w sprawie nazw ulic):
  - a) wstępnie analizuje wniosek i rozstrzyga o nadaniu mu dalszego biegu oraz kieruje do konsultacji społecznych poprzez publiczne ogłoszenie projektu nadania lub zmiany nazwy w prasie, radiu i telewizji oraz występuje o wyrażenie stanowiska przez Miejskiego Konserwatora Zabytków³ oraz wybrane stowarzyszenia kulturalne naukowe i społeczne,
  - b) zasięga opinii Prezydenta Miasta Tarnowa na temat spodziewanych kosztów zmiany nazw ulic,
  - c) wydaje opinię zasadniczą w sprawie poparcia wniosku sformułowaną na podstawie wyników konsultacji społecznych, których okres nie może być krótszy niż 30 dni.

² Do dnia 31 grudnia 2000 r. akty prawa miejscowego były publikowane w dziennikach urzędowych tylko w przypadku gdy przepis szczególnie tak stanowił.

³ W Gminie Miasta Tarnowa nie funkcjonuje takie stanowisko, gdyż do tej pory nie doszło do przejścia zadań z zakresu ochrony zabytków od administracji rządowej. Sprawy nazewnictwa ulic i placów publicznych konsultowane są z Małopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Krakowie - Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Krakowie Delegatura w Tarnowie.

Na uwagę zasługuje fakt, że podejmując uchwałę w sprawie nazw ulic Rada Miejska w Tarnowie działała w stanie prawnym obowiązującym od dnia 9 czerwca 1996 r., a zawartym w dodanym przez ustawę z dnia 2 lutego 1996 r. o zmianie ustawy o samorządzie terytorialnym (Dz.U. Nr 58, poz. 261) art. 5a, zgodnie z którym w wypadkach przewidzianych ustawą oraz w innych sprawach ważnych dla gminy mogą być przeprowadzane na jej terytorium konsultacje z mieszkańcami gminy. Zasady i tryb przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami gminy określa uchwała rady gminy. Przepis ten obowiązuje do dnia dzisiejszego, w zmienionym brzmieniu. Zmiany te nie naruszają jednakże istoty sprawy tylko rozszerzają kompetencje mieszkańców co do ich prawa do wypowiedzania się w sprawach gminy w drodze konsultacji społecznych.

Oznacza to, że Rada Miejska w Tarnowie w sprawach nazewnictwa ulic i placów publicznych przyjęła **za obowiązkowe przeprowadzenie konsultacji społecznych**.

Jeżeli chodzi o przepisy szczególne w zakresie nazewnictwa szeroko rozumianych obiektów przestrzeni publicznej obowiązuje obecnie ustawa z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2018 r. poz. 1103), którą należy brać pod uwagę w przypadku każdej uchwały dotyczącej tego zagadnienia.

III. Wnioski końcowe.

Pomimo, że projekt uchwały zbudowany jest prawidłowo i mieści się w kompetencjach rady gminy, z uwagi na to, że nie został on poprzedzony przeprowadzeniem procedury określonej uchwałą Nr XXX/274/96 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 3 października 1996 r. w sprawie zasad i trybu nadawania nazw ulicom i placom publicznym w Tarnowie, zmienioną uchwałą Nr XII/188/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 12 czerwca 2003 r. zmieniającą uchwałę w sprawie trybu nadawania nazw ulicom i placom publicznym w Tarnowie (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 216, poz. 2626) oraz uchwałą Nr XXV/276/2016 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 czerwca 2016 r. zmieniającą uchwałę w sprawie zasad i trybu nadawania nazw ulicom i placom publicznym w Tarnowie (Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 4440) należy zaopiniować go **negatywnie** jako naruszający prawo obowiązujące na terenie Gminy Miasta Tarnowa, w tym poprzez brak przeprowadzenia konsultacji społecznych.

Niezależnie od tego na podstawie art. 20 ust. 6 ustawy o samorządzie gminnym⁴ Przewodniczący Rady Miejskiej w Tarnowie **zobowiązany jest wprowadzić projekt uchwały do porządku obrad najbliższej sesji czyli tej zwołanej na dzień 27 lutego 2020 r.** W sprawie spełnione są bowiem wszystkie warunki określone w tym przepisie:

- 1) w sprawie złożony został wniosek o wprowadzenie projektu uchwały pod obrady Rady Miejskiej w Tarnowie wraz z projektem uchwały,

⁴ Art. 20 ust. 6 - Na wniosek klubu radnych przewodniczący rady gminy jest obowiązany wprowadzić do porządku obrad najbliższej sesji rady gminy projekt uchwały, zgłoszony przez klub radnych, jeżeli wpłynął on do rady gminy co najmniej 7 dni przed dniem rozpoczęcia sesji rady. W trybie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, każdy klub radnych może zgłosić nie więcej niż jeden projekt uchwały na każdą kolejną sesję rady gminy.

- 2) wniosek o wprowadzenie projektu uchwały do porządku obrad Rady Miejskiej w Tarnowie wraz z projektem uchwały został złożony przez Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość” działający w Radzie Miejskiej w Tarnowie,
- 3) wskazane dokumenty wpłynęły na 7 dni przed dniem rozpoczęcia sesji Rady Miejskiej w Tarnowie w dniu 27 lutego 2020 r.

W ocenie opiniującego w celu doprowadzenia do stanu zgodnego z prawem w sprawie należy zastosować procedurę określoną w § 40⁵ ust. 2 pkt 2 Statutu. W toku dyskusji nad projektem uchwały powinien być zgłoszony wniosek o zwrot projektu uchwały do projektodawcy czyli Klubu Radnych „Prawo i Sprawiedliwość” celem poddania go procedurze określonej uchwałą Nr XXX/274/96 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 3 października 1996 r. w sprawie zasad i trybu nadawania nazw ulicom i placom publicznym w Tarnowie, zmienioną uchwałą Nr XII/188/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 12 czerwca 2003 r. zmieniającą uchwałę w sprawie trybu nadawania nazw ulicom i placom publicznym w Tarnowie (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 216, poz. 2626) oraz uchwałą Nr XXV/276/2016 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 czerwca 2016 r. zmieniającą uchwałę w sprawie zasad i trybu nadawania nazw ulicom i placom publicznym w Tarnowie (Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 4440), w tym przeprowadzenia obowiązkowych w tej sprawie konsultacji społecznych.

Na zakończenie należy zwrócić uwagę, że w przypadku, gdy w zakresie nazewnictwa obiektów przestrzeni publicznej upamiętnia się zmarłą osobę fizyczną należy zachować zasady dotyczące ochrony jej czci i w tym celu zasadnym jest pozyskanie stanowiska w tej sprawie od rodziny osoby zmarłej.

Tarnów, dnia 24 lutego 2020 r.

RADCA PRAWNY
Beata Baran
KR-828

Otrzymują:

- 1) Przewodniczący Rady Miejskiej w Tarnowie,
- 2) a/a.

---

⁵ § 40 1. Po zamknięciu dyskusji Przewodniczący Rady zarządza głosowanie. Od tej chwili można zabierać głos tylko dla zgłoszenia lub uzasadnienia wniosku formalnego o sposobie lub porządku głosowania i to jedynie przed wezwaniem radnych przez Przewodniczącego Rady do głosowania.

2. Porządek głosowania nad projektem uchwały jest następujący:

- 1) głosowanie wniosku o odrzucenie projektu w całości, jeżeli wniosek taki został zgłoszony,
- 2) głosowanie wniosku o zwrot projektu uchwały do projektodawcy, jeżeli wniosek taki został zgłoszony,
- 3) głosowanie poprawek do poszczególnych części składowych, przy czym w pierwszej kolejności głosuje się poprawki, których przyjęcie lub odrzucenie rozstrzyga o innych poprawkach,
- 4) głosowanie projektu w całości z późn. zm. wynikającymi z przegłosowanych poprawek.

